C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr. 21rji-946/2023 Judecătoria Soroca sediul Central
1-23068142-03-21rji-21082023 Judecător: Ghenadie Tocaiuc

D E C I Z I E
În numele Legii

09 octombrie 2023 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

În componența:
Președintele ședinței de judecată, judecătorul Ghenadie Liulca
Judecătorii Viorel Pușcaș
Oleg Moraru

a judecat în ședință publică în ordine de recurs recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr. 6 Soroca ***** Ciobanu declarat împotriva încheierii judecătoriei Soroca sediul Central din 03 august 2023 adoptate în limitele plângerii depuse de condamnatul Ciloci Lilian ***** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de actele cauzei, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,-

C O N S T A T Ă:

La data de 12 mai 2023 în judecătoria Soroca sediul Central a fost înregistrată plângerea condamnatului Ciloci Lilian ***** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, solicitând constatarea condițiilor de detenție inumane și reducerea pedepsei potrivit prevederilor art. 473^4 Cod de procedură penală.

Prin încheierea judecătoriei Soroca sediul Central din 03 august 2023 a fost admisă plângerea condamnatului Ciloci Lilian ***** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul că, Ciloci Lilian ***** a fost deținut în perioada 09.06.2022-31.07.2023 în Penitenciarul nr. 6 Soroca în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale o perioadă de 417 zile în calitate de condamnat.

În condițiile art. 473^4 alin. (4) CPP, s-a redus pedeapsa condamnatului Ciloci Lilian ***** cu 82 zile pentru perioada de 410 zile în care acesta s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 6 Soroca, cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenție.

În privința perioadei rămase de 7 zile, calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, care nu au putut fi reduse, s-a dispus de a fi lăsate în continuare în termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive de 10 ani și 6 luni închisoare stabilite lui Ciloci Lilian ***** prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 17.01.2022 s-a redus cu 82 zile.

S-a obligat administrația instituției penitenciare nr.6 Soroca, potrivit art. 473^4 alin. (3) Cod de procedură penală, să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii.

Împotriva încheierii judecătoriei Soroca sediul Central din 03 august 2023 a declarat recurs directorul adjunct al Penitenciarului nr. 6 Soroca ***** Ciobanu, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a plângerii condamnatului Ciloci Lilian ***** în partea reducerii pedepsei cu 82 zile pentru perioada în care condamnatul s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 6 Soroca în calitate de condamnat.

În motivarea recursului s-a invocat că, în partea reducerii pedepsei pentru perioada în care deținutul s-a aflat în Penitenciarul nr. 6 Soroca consideră că instanța de judecată eronat a constatat condițiile de detenție contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În acest sens s-a relevat că, prin prisma prevederilor art.473^4 CPP, instanța de judecată eronat a constatat condițiile de detenție contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, din motiv că prezumția absolută de încălcare a art.3 nu poate fi infirmată în mod normal decât dacă toți următorii factori sunt reuniți: 1) reducerile spațiului personal

în raport cu minimul recomandat de 3 m^2 sunt scurte, ocaz*****ale și minore; 2) ele sunt însoțite de o libertate de mișcare suficientă în afara camerei și de activități în afara camerei adecvate; 3) reclamantul este încarcerat într-o instituție care oferă, în general, condiții de detenție decente și nu este supus la alte elemente care ar putea fi considerate circumstanțe agravante ale unor condiții de detenție precare.

Astfel, consideră că celulele în Penitenciarul nr. 6 Soroca corespund condițiilor de detenție și sunt amenajate conform prevederilor anexei nr.22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnați.

În raport cu cele invocate, făcând referire și la poziția adoptată de Curte în cauza *CEDO Mursic c. Croației*, recurentul consideră că deținutul Ciloci Lilian ***** nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman și/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției.

Subsecvent s-a menț*****at că, prin Ordinul MJ nr.150 din 10.06.2022 privind stabilirea tipurilor de penitenciare, sectoarelor de detenție create în cadrul acestora şi a capacității de deținere pentru fiecare instituție, capacitatea totală a Penitenciarului nr. 6 Soroca constituie 753 locuri, cu respectarea normei de spațiu minim de 4 m^2 pentru un deținut (la moment fiind deținuți 600 condamnați).

S-a mai remarcat și faptul că, CPT nu susține în mod vertiginos opinia că o abatere minoră de la minimul standardelor poate fi considerată, în sine, ca fiind tratare inumană şi degradantă a deținutului, atât timp cât se pot găsi şi alți factori de atenuare, cum ar fi, în special, faptul că deținuții sunt în măsură să petreacă o cantitate considerabilă de timp în fiecare zi în afara celulelor (în ateliere, cursuri sau alte activități). Criteriul poate fi apreciat prin prisma condițiilor de detenție ca fiind un tratament inuman şi degradant în cazul în care celulele sunt extrem de supraaglomerate sau, că în majoritatea cazurilor, combină o serie de elemente negative, cum ar fi: insuficiența numărului de paturi pentru toți deținuții; igiena precară; infectarea cu paraziți; ventilația, încălzirea sau lumina insuficientă; lipsa salubrizării în celule şi, în consecință, utilizarea de găleți sau sticle pentru nevoile naturii. Examinarea criteriului „spațiu acordat fiecărui deținut" prin prisma art.3 CEDO urmează a fi efectuată cumulativ cu alți factori, care contribuie la aprecierea detenției ca fiind inumană şi degradantă sau infirmarea acestui fapt.

La fel s-a menț*****at și faptul că, condamnatul Ciloci Lilian ***** pe parcursul deținerii sale în Penitenciarul nr. 6 Soroca nu a înaintat nici o plângere către administrația penitenciarului cu privire la neconformitatea condițiilor de detenție și nici nu a înaintat astfel de cereri (în ordine civilă) nici în instanțele naț*****ale și nici internaț*****ale pentru constatarea condițiilor precare în care se deține.

În temeiul art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii

referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți consideră necesar de a respinge recursul declarat de directorul adjunct al Penitenciarului nr. 6 Soroca ***** Ciobanu ca fiind nefondat reieșind din următoarele considerațiuni.

Potrivit art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărîrea atacată, dacă recursul este nefondat.

În susținerea soluției adoptate Colegiul penal reține că, potrivit art.469 alin. (1) pct.17[1]) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluț*****ează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

Din materialele cauzei penale instanța de fond a reținut că, Ciloci Lilian ***** a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 17.01.2022 în baza art. 171 alin. (2) lit. b), c), art. 172 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (1) și (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În speță Colegiul penal reține că, în plângerea înaintată s-a solicitat constatarea aflării condamnatului Ciloci Lilian ***** în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 6 Soroca, cu reducerea pedepsei.

Astfel, la soluț*****area plângerii înaintate Colegiul penal reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menț*****at în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei, că articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei *(cauza Mozer c. Republicii Moldova şi Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62).*

La constatarea condițiilor de detenție instanța naț*****ală va ține cont de faptul că, maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătății victimei *(cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63).*

Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției şi că având în vedere exigențele detenției, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare *(cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94).*

Atunci când sunt evaluate condițiile de detenție, trebuie luate în considerație efectele cumulative ale acestor condiții, precum şi durata detenției *(cauza Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80).*

În acest sens instanța de recurs reține că, în cererea depusă s-a invocat deținerea în condiții de detenție precare, în celule supraaglomerate și nu sunt respectate patru metri patrați pentru un condamnat, celulele nu se aerisesc, încăperile sunt vechi, se prăbușesc podurile, cade varul de pe pereți, medicamentele necesare lipsesc, personalul medical este necalificat, alimentația nu corespunde normelor, baia se face o dată pe săptămână, sunt purici, taracani, nu se face dezinfecție.

Potrivit raportului administrației instituției penitenciare se invocă că, Ciloci Lilian ***** s-a ***** în calitate de condamnat în condiții de detenție acceptabile, care au corespuns minimului necesar, ultimul nefiind marginalizat sub nici un aspect inuman si/sau degradant.

Astfel în raport s-a indicat că, condamnatul Ciloci Lilian ***** în perioada 13.04.2022-26.04.2023 s-a deținut în sectorul nr. 12, secția nr. 11, ce are o suprafață totală de 16,4 m^2 și se dețineau 3 condamnați; în perioada 26.04.2023-23.05.2023 s-a deținut în sectorul nr. 12, secția nr. 2, ce are o suprafață totală de 5,6 m^2 și se dețineau 2 condamnați; și în perioada 23.05.2023 pînă în prezent s-a deținut în sectorul nr. 12, secția nr. 8, ce are o suprafață totală de 6,4 m^2 și se dețineau 2 condamnați.

La fel în raport s-a indicat că, secțiile sunt dotate cu pat, saltea, iar lenjeria de pat se distribuie la solicitarea deținutului, cu noptieră, masă, scaun. Iluminarea naturală prin intermediul geamurilor și iluminarea artificială prin intermediul becurilor tip incandescență. Ventilarea este naturală, care se efectuează prin intermediul geamurilor. Blocul sanitar este comun și separat de suprafața locativă,

care este dotat cu veceu de tip turcesc. Într-o altă încăpere sunt instalate lavoare, unde deținuții au acces nelimitat pentru a se spăla pe mâini, dinți. Penitenciarul posedă de încăpere special amenajată, unde se află 2 mașini de spălat cu capacitatea de 60 kg și, respectiv, 20 kg, precum și o centrifugă. Lunar spălătoria este asigurată cu detergent. Spațiile pentru uscarea hainelor se află în zonele locative. Totodată, în încăperea dată se află și o mașină de cusut haine. Spațiile pentru uscarea hainelor se află în incinta zonelor locative în aer liber. Deținuții fac baie cu apă caldă cel puțin odată la 7 zile conform statutului executării pedepsei. Băile/dușurile sunt centralizate și se află în fiecare zonă locativă. În ziua în care fac baie apa se încălzește cu ajutorul cazangeriei centrale sau bateriilor solare amplasate pe acoperiș. Alimentarea deținuților este asigurată cu hrană caldă de 3 ori pe zi la ore prestabilite, gratuit. Asistența medicală persoanelor deținute se acordă ori de câte ori este necesar sau la cerere de către un personal calificat. Deținuții beneficiază de tratament medical și medicamente în volumul similar celui prevăzut de programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală. Deținuții au loc special amenajat pentru fumat, care se ală în zonele locative.

Prin urmare, efectuând calculul suprafeței din celulă ce-i revine unui condamnat în raport cu numărul persoanelor care s-au deținut în celulă reiese că, spațiul personal revenit condamnatului Ciloci Lilian ***** în Penitenciarul nr. 6 Soroca a variat între 2,8 până la 5,4 m^2, însă din suprafața respectivă urmează a fi exclusă suprafața ocupată de blocul sanitar, de mobilier, de paturi, fapt ce contravine Hotărârii Guvernului RM nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați. Or, potrivit Raportului anual pentru anul 2017 și 2018 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane și Degradante, în care a fost subliniat că, starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți din celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură și ținând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puțin 4 m^2 de spațiu locativ per deținut și de a revizui, în consecință, capacitatea oficială a instituțiilor penitenciare. Spațiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

Mai mult ca atât, Colegiul penal conchide că autoritatea pîrîtă nu a dat răspuns la toate învinuirile aduse, și anume: condițiile sanitare în celule sunt precare, insuficiență de lumină naturală/artificială, umezeală și miros insuportabil din cauza lipsei sistemului de ventilare, îmbăierea doar o dată în săptămână, neluarea măsurilor de deratizare și dezinsecție, neasigurarea acordării asistenței medicale și tratamentului medical necesar, în raportul depus făcând referire la niște

date generale, din conținutul cărora nu poate fi reținut un răspuns concret la problemele ridicate în plângere.

Astfel, reieșind din situația descrisă în raportul prezentat de instituția penitenciară este evident că cel puțin sub aspectul detenției în celule supraaglomerate, în condiții de insuficiență a luminii naturale, condiții de cazare precare, asigurare medicală insuficientă, față de condamnat nu au fost respectate pe perioada de detenție.

Faptele elucidate supra sânt integral confirmate și prin Raportul Comitetului European pentru Prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT) din 13 decembrie 2018, prin care s-a constat că în Penitenciarul nr. 6 Soroca au fost desfășurate reparații minore doar în sectorul 12 și în cantina pentru deținuți, erau în curs de desfășurare lucrările de divizare a dormitoarelor de capacitate înaltă în camere mai mici. S-au menț*****at încă o dată diferențele izbitoare în condițiile de detenție în diferite zone de cazare. Potrivit punctului 40 al Raportului s-a constatat că, la Penitenciarul din Soroca, în care erau deținute aproape 800 de persoane, nu era un medic de mai bine de un an. În cabinetul medicului dentist starea condițiilor igienice era deplorabilă. Medicamentele din acest cabinet nu erau păstrate în modul corespunzător. Totodată, specialiștii din cadrul CPT au recomandat autorităților din Republica Moldova ca să-şi mărească eforturile în sensul îmbunătățirii condițiilor de detenție curente în penitenciarul respectiv.

Drept consecință, Colegiul penal va respinge alegațiile recurentului potrivit cărora pe perioada detenției sale în Penitenciarul nr. 6 Soroca condamnatul Ciloci Lilian ***** nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman și/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției, or, la analiza condițiilor de cazare a deținutului urmează a se reține prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, care în punctul 464 stipulează că, fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m^2, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcții.

În acest context instanța de recurs statuează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului reamintește că articolul 3 din Convenție obligă statul să se asigure ca orice persoană să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității umane, care să n-o supună suferinței sau durerilor de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției și că, având în vedere cerințele practice ale închisorii, sănătatea și bunăstarea deținutului să fie asigurate în mod adecvat *(Kudla, citată mai sus, §§ 92-94)*. La evaluarea condițiilor de detenție este necesar să se ia în considerare efectele cumulative *(Dougoz v. Grecia, nr. 40907/98, § 46, CEDO 2001-II)*.

În nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei, Curtea a menț*****at că articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei *(cauza Mozer c. Republicii Moldova şi Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62)*.

Curtea indică că, statul este obligat în ciuda problemelor logistice și financiare să organizeze sistemul său penitenciar astfel, încât să asigure deținuților respectul pentru demnitatea lor umană *(Soukhovoï v. Russia, nr. 63955/00, § 31 27 martie 2008, şi Benediktov v. Russia, nr. 106/02, § 37, din 10 mai 2007).*

Astfel instanța de recurs apreciază că, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 6 Soroca au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției şi au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

La fel instanța de recurs reține că, deși de către instituția penitenciară au fost invocate un șir de argumente privind condițiile de detenție potrivit standardelor stabilite, în susținerea argumentelor date nu au fost prezentate careva probe.

În această parte instanța de fond a apreciat critic aspectele invocate de către administrația penitenciarului, nefiind fundamentate pe careva probe veridice, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părți, în lipsa altor dovezi, instanța de judecată s-a bazat pe rapoartele organizațiilor naț*****ale și internaț*****ale ce țin de acest aspect și pe declarațiile condamnatului.

În acest context, instanța de recurs nu neglijează posibilitatea survenirii unor îmbunătățiri ale condițiilor de detenție în perioada ulterioară constatărilor efectuate de către aceste instituții, însă lipsa unor probe ale administrației instituției penitenciare în care s-a aflat condamnatul, care ar fi răsturnat prezumția de încălcare a condițiilor invocate de către ultimul, conduc la concluzia că alegațiile din cererea pendintă sunt justificate.

În susținerea celor expuse Colegiul penal notează dispoziția art.473^4 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit căreia la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atât probelor prezentate de părți, cât și rapoartelor instituțiilor naț*****ale și internaț*****ale în domeniu.

În acest sens CtEDO a explicat că, dacă există o dispută cu privire la condițiile de detenție între părți, **nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios:** atunci când alegația gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art. 3 din Convenție. Este cazul când statul este unicul care deține informații susceptibile de a confirma sau respinge alegațiile reclamantului.

Prin urmare, principiul potrivit căruia proba îi revine celui care afirmă nu se aplică întotdeauna. Faptul că statul nu prezintă aceste informații îi permite Curții să ajungă la concluzia că alegația este una justificată *(a se vedea în acest sens cauza A. şi alţii c. Regatului Unit, 12 februarie 2009, § 132; cauza Idalov c. Rusiei, 22 mai 2012, § 98).*

La acest capitol Colegiul penal reține că, în conformitate cu art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ.

În temeiul prevederilor art. 473^2 alin. (3) Cod de procedură penală, condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

În speță Colegiul penal relevă că, instanța de fond corect a constatat că Ciloci Lilian ***** s-a aflat în condiții de detenție contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale o perioadă totală de 417 zile în Penitenciarul nr. 6 Soroca în calitate de condamnat.

Astfel, având în vedere că s-au adeverit alegațiile petentului privind condițiile inumane de detenție, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum şi intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ținând cont de principiile proporț*****alității şi echității, instanța de fond corect a considerat necesar, oportun şi rezonabil de a calcula 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenție ce ține de statutul de condamnat, pentru 410 zile urmând a fi reduse 82 zile.

Cu privire la perioada rămasă, şi anume de 7 zile, calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală, care nu au putut fi reduse, instanța de judecată corect a dispus de a fi lăsate în continuare la termenul de executare a pedepsei.

În asemenea circumstanțe Colegiul penal conchide că, prima instanță în mod întemeiat a dispus reducerea termenului pedepsei de 10 ani și 6 luni închisoare stabilite lui Ciloci Lilian ***** prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 17.01.2022 cu 82 zile, în acest sens ținându-se seama de severitatea și gravitatea condițiilor de detenție contrare art.3 din Convenție.

Astfel, Colegiul penal apreciază că remediul aplicat în speța dată este unul adecvat şi suficient, bazat pe o justă şi echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt cu o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat şi recompensa instituită şi care va avea efectul compensatoriu proporț*****al circumstanțelor constatate.

În atare circumstanțe instanța de recurs reține că, instanța de fond a pronunțat o încheiere întemeiată şi motivată, iar în situația în care instanța şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania).*

Colegiul penal apreciază ca fiind declarativă afirmația recurentului precum că potrivit ordinului Ministerului Justiției nr. 150 din 10.06.2022 privind stabilirea tipurilor de penitenciare, sectoarelor de detenție create în cadrul acestora și a capacității de deținere pentru fiecare instituție, capacitatea totală a penitenciarului nr. 6 Soroca este de 753 de locuri, cu respectarea normei de spațiu minim de 4 m^2 pentru un deținut, însă la moment în penitenciar se dețin 600 condamnați, or, informația respectivă este una generală, calculată per instituție, pe când respectarea spațiului de detenție urmează a fi determinată individual pentru fiecare condamnat, ținând cont de suprafața totală a celulei, cu excluderea blocului sanitar și a mobilierului și raportată la numărul de deținuți, iar în situația din speță suprafața respectivă a fost și sub minimul de 4 m^2.

Mai mult ca atât, Colegiul penal statuează că la stabilirea condițiilor de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale nu se ține cont doar de respectarea suprafeței de detenție, ci urmează a se ține cont și de celelalte condiții de cazare, cum ar fi: accesul la lumina naturală și artificială, la ventilare, la apă potabilă, la îmbăiere, la servicii medicale de calitate, la plimbări în aer liber, etc., condiții care în prezenta cauză nu au fost respectate.

Concomitent, instanța de recurs respinge ca fiind declarativă și lipsită de suport juridic afirmația recurentului precum că condamnatul Ciloci Lilian ***** pe parcursul deținerii sale în Penitenciarul nr. 6 Soroca nu a înaintat nici o plângere către administrația penitenciarului cu privire la neconformitatea condițiilor de detenție și nici nu a înaintat astfel de cereri (în ordine civilă) nici în instanțele naț*****ale și nici internaț*****ale pentru constatarea condițiilor precare în care se deține, or, din raț*****amentele art. 473^2 Cod de procedură penală nu se deduce obligația deținutului de a se adresa în prealabil cu o plângere către administrația penitenciarului cu privire la neconformitatea condițiilor de detenție și nici nu prevede obligativitatea acestuia de a se adresa cu o cerere (în ordine civilă) în instanțele naț*****ale și internaț*****ale privind constatarea condițiilor precare de detenție.

Mai mult ca atât, Colegiul penal notează că din prevederile art. 473^2 Cod de procedură penală se constată dreptul condamnatului de a solicita cu titlu de despăgubiri reducerea pedepsei, iar în cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada

încălcării condițiilor de detenție este mai mică de 10 zile, în privința perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească.

În sensul celor descrise supra, Colegiul penal apreciază conținutul recursului declarat de către directorul adjunct al Penitenciarului nr. 6 Soroca ***** Ciobanu ca fiind o expunere a dezacordului cu soluția adoptată pe caz, fără a se indica careva încălcări la emiterea soluției, ceea ce în opinia instanței de recurs nu poate servi drept temei pentru casarea sau modificarea soluției adoptate de către instanța ierarhic inferioară.

Pe motivele expuse mai sus, Colegiul penal va respinge recursul declarat de administrația Penitenciarului nr. 6 Soroca împotriva încheierii judecătoriei Soroca sediul Central din 03 august 2023 ca fiind nefondat, menținând fără modificări încheierea adoptată de prima instanță.

În conformitate cu prevederile art.449 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr. 6 Soroca ***** Ciobanu declarat împotriva încheierii judecătoriei Soroca sediul Central din 03 august 2023 emise în privința lui Ciloci Lilian ***** se respinge ca nefondat, cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul: Ghenadie Liulca

Judecătorii: Viorel Pușcaș

Oleg Moraru